

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Liber Theologiæ Moralis, Viginti Qvatvor Societatis Iesv Doctoribvs Reseratvs

Escobar y Mendoza, Antonio de

Lvgdvni, 1659

III. De professione, & votis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41066

32. Eiectus per sententiam est ne omnino liberatus ab obedientia voto? Non, licet magna ex parte eius executio cesset, donec in Ordinem recipiatur. Vnde voto obligatus manet virtualiter.

33. An eiectus per sententiam interim monasticis observationibus adstrictus sit? Probabile arbitror esse liberum; quia ce non comitantur professionem trium substantialium votorum absolutè, sed quatenus seruari debent, sub regula, seu statuta vitæ regularis, à qua tamen ille expulsus est.

34. Eiectus ne ob crimen, debet se corrigere, ac redire, si ab Ordine recipiatur? Ita planè; quia talis Religiosus substantialibus votis, ac religiosa professione absolutus non est, vnde tenetur sese idoneum, quatenus potest, reddere, vt sua vota crequi possit. Tenentur ne Prælati Apostatas, sine eiectos recipere redeuntes, aut reducere? Non semper præsertim si incorrigibiles videantur: aut sine scandalo, vel Ordinis detrimento recipi nequeant; quia si ob talem causam interdum eiici possunt Regulares, multò magis postquam malitiosè exierint, non recipi.

35. Quid si eiecti, & curantes regredi, non recipiuntur? Tuto in seculo degunt, cum per ipsos non stet, quin in statum, quem voverunt reuertantur.

36. Interdum Prælati ob iustam causam professum tali pacto eiciunt, vt aliam Religionem profiteatur: num talem conditionem professus tenetur implere? Si acceptauit, tenetur planè, vel regressum ad suam Religionem impetrare.

CAPVT III.

De Professione, & votis substantialibus.

37. Quid duplex in Religione Professio? Duplex, alia expressa §. I. Professio. verbo, aut scripto: alia tacita, v. gr. si quis post annum probationis professorum habitum proprium triduo gesserit, vel intra triduum post probationis annum actum professorum exerceat, v. g. in Capitulo suffragium ferat.

38. Potest ne probationis tempus iustam ob causam produci? Potest, v. gr. ob morbum aut defectum ætatis.

39. Quænam necessario requiruntur ad professionem? Trias. Primum, qualitas seu aptitudo personæ vouentis, legitima ætate, anno exacto probationis, in habitu religioso, & sine impedimento substantiali secundum consensum, & acceptationem.

eius, ad quem pertinet aliquem in Religione incorporare. Tertium, ut professio sponte fiat, non graui metu cogente.

40. Num Religions assumptio per tria vota substantialia rem quali infirmetur? Minime, sicut carnale Matrimonium, v. gr. si quis simul et se sanum, cum sit leprosus: & legitimus, cum sit illegitimus.

41. Requiritur ne ad professionem eam acceptari à Prælatum consilio, imò & consensu Capituli? Ita sanè; quia professio continet in se quasi contractum & obligationem reciprocam inter profitentem & Monasterium, cui incorporatur; unde si altera pars non acceptet, nulla orietur obligatio.

42. Num metus annulet professionem? Metus grauis iniustus ipso iure affirmat: v. gr. si nouitius carceri amandatus fuit, propterea quòd discessum petierit. Item metus reventialis: v. gr. si consanguinei nihil subsidij præbendum mentur, si è Religione egrediatur.

43. Quid de reclamatione circa professionis nullitatem? Post quinquennium à professionis die Religiosus foro in extremo non auditur clamans professionem suam ob metum, vel aliud impedimentum irritam fuisse.

44. Quid si alicuius professio irrita ipso iure fuerit, & conetur ratificare? Subsequente expressa, vel tacita ratificatione coram prælato, iisque, quorum interest, facile conualescit. Porò qui actum ratificat scire debet eum ex iuris dispositione irritum esse; qui incogniti nulla voluntas potest esse, nec censei possum ratificasse professionem, quam irritam esse ignorabam.

§. 2.
Votum paupertatis. 45. Ad votorum substantialium in professione emissorum tractationem veniamus. Ratione voti paupertatis ad quidam obligatur Religiosus? Ne quid proprium possit habere. Profectò retinet dominium nominis, & famæ, capaxque est iurium eligendi, & præsentandi beneficiatum regularem. Scholasticis & coadiutores temporales qui vota simplicia post biennium probationis ediderunt, retinere, & acquirere possunt dominium verum radicale: v. gr. hæreditatem; priuari tamen actuali iure de iis arbitrato suo disponendi.

46. Si re ipsa inter viuos aut mortis causa de bonis disponant absque Superioris consensu? Valida videtur esse dispositio licet ipsi contra votum paupertatis delinquant; quia retinent dominium radicale bonorum, donec se iis per solemnem professionem abdicarint. Itaque sine Superioris consensu expresso

et aliquem em-
rem quali infirmetur?
habitu aut
accidentibus
et conditionis
Layman 65
n 4

lo, aut praesumpto, Religiosus nullam rem pretio aestimabilem accipere, retinere, aut absumere potest.

47. *Quid de comestibilibus, de commutationibus, & de alijs in Religioso assolent circa materiam paupertatis familiariter accipere?* Comestibilia accepta in notabili quantitate mortale constituunt. At in his maior quantitas requiritur, quam in alijs que comestibilia non sunt. Profecto tantam materiam ad voti transgressionem grauem assigno, quantam in furto, si pecunie aliave non comestibilia pignora dentur, aut recipiantur, si autem comestibilia, fructusve consumptibiles sint, materiam aliquantulum affirmo producendam. Esculenta ex mensa pro se posita clam auferre sine intentione procedendi ad alia vique ad materiam grauem, solummodo veniale peccatum; quod si ex intentione surripiantur huiusmodi comestibilia, materia quae excedat notabiliter communem grauis furti materiam assignatam mortale constituet; quia amplius filios familiaritas Religionis concedendum, quam extraneo. Commutatio autem rei pro re, v.g. breuiarij imagines, dummodo excessus valoris notabilis non sit, culpam venialem non excedit.

48. *Religiosus parè viuendo aliquid reseruat: num sibi acquirit?* Acquirat Religioni; quia ipse dominij incapax est.

49. *Res sibi ad usum concessas Religiosus per culpam crassam perdit: delinquit ne grauius?* Si materia sit grauis, grauius peccat; quia hic actus est proprie dominij, posse rem suo arbitrari destruere.

50. *Acquirat contractus, donatione, vel hereditate Religiosus? num sibi?* Minimè, sed Monasterio planè, penes quod dominium. *Quid si Religiosus contrahat delictum ex quo sumptus oriuntur?* Non obligatur Monasterium nisi quatenus consensum praebuerit influens in ipsum delictum, aut aliquod inde commodum accepit.

51. *Abcondit Religiosus aliquid valoris notabilis, ne Prelatus habere sciat, aut auferre possit: delinquit ne contra votum paupertatis?* Delinquit; quia tales sunt actus dominij independentis, seu iuris proprietarij.

52. *Administratores, & Oeconomi Religionis qui tnam dare possunt? Solum quod Ordinis regula, consuetudo, vel Superioris voluntas permittit.*

53. *Quantomodo Prelati regulares contra votum paupertatis delinquant?* Cum bona Conuentus aliter expendunt, aut donant, quam Ordinis regula, aut consuetudo permittit; quia Prelati non sunt bonorum communium domini; sed solummodo administratores.

54. Num Religiosi possint peculium suae pusillum temporariae subsidij habere? Possunt secundum professionem, & administrationem dependentem à Prælati voluntate: v.g. beneficium parochiale cum licentia Prælati, vestes, & alia necessaria quotannis à propinquis pro Monasterij consuetudine solvere impendi. Profecò Concilium Tridentinum prohibuit, videtur, ne Religioso designentur stabiles redditus instar cuiusdam peculij, quamvis dependentis si superiorum voluntate: sed cum Laymano & aliis Doctoribus non sine probabilitate id Concilio affirmo non aduersari.

offerri

55. Dixisti Monasterium non teneri ex Monachi delicto: quid si peculium ille habeat? Refarciendum quidem damnum ex Monachi peculio, præsertim si extra Monasterium degat.

56. Potest ne Prælati religiosus licentiam dare res ab iure in usus vanos, aut illicitos? Minimè; quia Prælati maiorem facultatem subdito dare non potest, quam ipse habet: cum autem is bonorum Monasterij dominus non sit, sed administrator, ea arbitrato suo inutiliter, aut illicitè non potest expendere, ergo nec facultatem subdito concedere.

57. Potest Religiosus rem aliquam donatam absolute accipere in fauorem alterius non interueniente licentia Prælati? Peccat contra paupertatis votum. Secus si se habeat tantum vt intercessor, elemosynarius, aut internuncius. Scio tamen hoc Societatis nostræ regulis repugnare; quia (in priori casu à fortiori) etiam in posteriori Religiosus ius aliquod Pretio æstimabile sibi vsurpat, si accipiat pecuniam suo arbitratu pauperibus dispergendam, ita vt à dante reuocari non possit.

58. Quidnam de Religioso beneficiario? Dum beneficio potitur, administrationem reddituum habet à sacris Canonibus sibi concessam, quas ad pias causas, aut ad sui sustentationem potest applicare; quia talis natura beneficij Ecclesiastici, vt tribuat cuique ius impendendi fructus ad vsus pios, vel necessarios. Redditi autem ex hoc beneficio relictæ post mortem Religiosi ad Ecclesiam cui inseruiuit, pertinent. Quæ autem rem aliunde, v.g. hereditate, aut donatione, ultra beneficium acquisiuit, Monasterium sibi vindicare potest.

59. Potest ne Religioso concedi facultas ad usum alienius rei tanquam irrevocabilem? Minimè; quia voto paupertatis repugnet usum habere alicuius rei independentem, aut reuocabilem à Prælato.

60. Monacho legatum relinquatur ea lege, vt ad ipsum, & non ad Monasterium debeat pertinere; num potest eo frui?

Explic.

Explicari debet voluisse testatorem, vt ad Monachum per-
tineat cum consensu Prælati; quasi si Prælati consensum ne-
get, corrumpit legatum; quia verba testatoris intelligi debent
secundum conditionem personæ, cui legatum cedit; at Reli-
giosus aliter capax non est hæreditatis. Profecto Religiosus
potest legatum sibi relictum Monasterio resignare; quia in
gratiam Monachi cum esset legatum, quisque potest suo iuri
renunciare.

Art. 1. q. 2.
C. de heredi. inst.

61. *Quanam Religioso proprietario pœna à iure Canonico
decreta sunt?* Prima si absque pœnitentia mortuus fuerit, in
loco sacro non sepelitur: aut sepultus extrahitur à tumulo.
Secunda, ad agendam pœnitentiam detruditur in carcerem.
Tertia, biennio voce actiua, & passiuâ priuatur.

62. *Est ne aliquid circa Religiosa castitatis votum aduer-
tendum?* Religiosus quidem contra castitatem delinquens
duo peccata committit, sacrilegium scilicet, & impudici-
tiam. Recurre ad materiam luxuriæ circa sextum Decalogi
Præceptum sigillo 1.

§. 3.
Votum
Castita-
tis.

63. *Ad Obedientiæ votum accedamus. Si Prælati in iudicium
aliquid præcipiat Religioso cum voluntate eum obligandi, pec-
cat ille non obediendo?* Ita planè in graui materia lathaliter;
quia voti in re graui transgressor. Fateor planè non eandem
esse in omnibus Religionibus voti obedientiæ perfectionem;
quare nec eadem præcipiendi potestas, & obediendi necessi-
tas est. Raro equidem Superiores Ordinum sub culpæ obliga-
tione præcipere aliquid censendi sunt, nisi vtantur his verbis:
in virtute sancta obedientiæ.

§. 4.
Votum
Obedi-
entiæ.

64. *Præcipit Prælati Monacho austeriora, quàm regula
requirit: tenetur ne obedire?* Minimè; quia præcipiendi limites
excedit; nec enim potest præcipere nisi quod directè, aut in-
directè ad regulam pertinet.

65. *Potest ne Prælati propter votum obediendi in omni-
bus, quæ iusta sunt, etiam actus internos præcipere?* Posse est
probabile, licet consuetum, aut consultum non sit, vt talia
sub peccato præcipiantur; quia cum Prælati possint vota in-
terna irritare, habent gubernatiuam in actus internos pote-
statem.

66. *Ordinis regula sub generali obligat: v. gr. regula Sancti
Francisci imponit silentium sub peccato: nam transgressio sic
contra votum?* Ita quidem; quia lex seu regula non minùs
præceptiua est, quàm vox Superioris, qui iuxta regulam debet
præcipere.

67. *Si Ordinis regula sub culpa non obligat, eius transgressor
peccat*

728 *Moralis Theologia Tract. VI. Status,*
peccat ne contra obedientia votum? Non; quia votum obedi-
entia intelligitur de iis tantum, quae continent proprie
praecipuum.

68. *Non obligant regula ad culpam in aliquibus Ordinibus,*
v.g. Praedicatorum, aut Societatis nostra: delinquit ne qui fran-
git? Transgrediens bono aliquo sine; v. g. si extra tempus lo-
quatur cum socio, non peccat. Si vero regulam violet ob
torporem, aut libidinem, peccat saltem *universaliter*; imo
venialiter quis frequenter transgrediatur, & aduertens idem religiosam
disciplinam grauius perturbet, mortaliter peccat.

69. *Tenentur ne Professi regulares nouam regulam, seu ar-*
ctiorem viuendi morem acceptare, quam nec explicitè, nec im-
plicitè professi sunt? Minime; quia per votum obedientia non
transulerunt omnem voluntatem in Superiorem, vt quilibet
ipsis possit imperare; sed ea solum, quae ad obseruationem
regulae, quam profitentur directè, vel indirectè spectant.
Quid si strictior obseruatio necessarium medium ad substantia-
lium votorum in tali Ordine obseruationem videatur? Impos-
sibile potest auctoritate Praelatorum, licet eam subditi expressè
non voverint; quia talis obseruatio indirectè pertinet ad
regulam.

CAPVT IV.

De Religiosi status prerogatiuis, & Privilegijs.

§. I. 70. *Quanam susceptionis status religiosi prerogatiua? Sul-*
Praro- **Q**ueptio status huiusce maculas legales furti aufert,
Praro- quoad actus temporales, ita vt damnatus de crimine v. g. fur-
Regula- ti, postea ad testimonium in iudicio, & similes actus legiti-
ris sta- mos admitti possit. *Professiones autem prerogatiuis recen-*
tus. Per vota religiosa in gratiam constitutus omnium peccato-
rum remissionem consequitur; quia qui partem bonorum in
eleemosynam pauperum dat, pro peccatis satisfacit. *Dan. 4.*
Peccata tua eleemosynis redime: ergo qui omnia sua, & seip-
plene sum diuinis tradit obsequijs, satisfacit. *Num perfectius, &*
plenius, quam per plenariam indulgentiam consequatur? Ita
planè; quia cum indulgentia sit condonatio quaedam ex au-
thoritate summi Praefulis, causam concedendi iustam requi-
rit; at vero ad remissionem peccatorum iunctam cum pro-
fessione religiosa alia insuper quae recipiat magis; aut
minus